

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **J. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2018, č. j. X, v řízení o námitce podjatosti soudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Aleny Hocké ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Ad 92/2018,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Alena Hocká **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Ad 92/2018.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, neboť má za to, že došlo k pochybení při výpočtu jejího starobního důchodu.

[2] Žalobkyně přípisem ze dne 3. 2. 2019 vznesla námitku podjatosti vůči JUDr. Aleně Hocké, soudkyni Krajského soudu v Plzni, v níž uvedla, že na ni tato soudkyně při minulém jednání bezdůvodně křičela, doslova řvala. Žalobkyně dále vyjádřila přesvědčení, že uvedená soudkyně porušila zákon, když vydávala rozsudky, které zcela jistě nemohou být platné, když připustila, aby se starobní důchod žalobkyně přepočítával z důchodu invalidního.

[3] Soudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Alena Hocká ve svém vyjádření uvedla, že ve věcech žalobkyně v minulosti opakovaně rozhodovala. Prohlásila, že k projednávané věci ani k účastníkům předmětného řízení nemá žádný vztah, tudíž se necítí být žádným způsobem podjatá. Věc navíc není dosud ve stadiu hodnocení a posuzování argumentů stran, jelikož zatím bylo pouze vyžádáno vyjádření žalované k žalobě společně s dávkovým spisem žalované.

[4] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), podle kterého jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s., *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Proto postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako mimořádné opatření uplatňující se jen z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[6] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V posuzované věci není podle Nejvyššího správního soudu dán žádný takovýto důvod či vztah.

[7] Z odůvodnění námitky podjatosti lze usuzovat, že ji žalobkyně podala s ohledem na postup uvedené soudkyně při vyřizování jiné věci. To však (i kdyby takový postup byl skutečně nesprávný, což v nyní rozhodované věci nelze zkoumat) nemůže být legitimním důvodem, který by mohl znamenat vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci. Zde je třeba poukázat na § 8 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nesprávnosti či nevhodnosti postupu a jednání soudu při vyřizování věci. Zpochybňovat procesní postupy soudu, způsob a vhodnost jeho jednání jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky a stížnosti (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti. Existence odlišných názorů žalobkyně na věc pak s podjatostí soudce nemá nic společného.

[8] Lze tedy uzavřít, že námitka žalobkyně neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti a ani z vyjádření ve výroku uvedené soudkyně krajského soudu neplyne nic, z čeho by bylo možno pochybovat o její nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplýnuly ani ze soudního spisu.

[9] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl o námitce podjatosti vznesené žalobkyní tak, že soudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Alena Hocká není vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Ad 92/2018.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu